

Tervetuloa! Hoivatyön tulevaisuus – hankkeen aloitustilaisuus 20.11.2025

Materiaalipaketin sisältö

- **Hoivatyön tulevaisuus: hankkeen tavoitteet ja missio,** konsortion johtaja, johtava tutkija **Eveliina Saari**, Työterveyslaitos
- **Hoitajaopiskelijoiden Kestävät hoitotyön urapolut - kohorttitutkimus,** tutkimuspäällikkö **Anu-Marja Kaihlanen**, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- **Hoiva- ja hoitotyön, työhyvinvoinnin ja innovatiivisuuden muutoksen pitkittäistutkimus,** tutkimusprofessori **Jaana Laitinen**, Työterveyslaitos
- **Kansallinen innovaatiokilpailu,** konsortion vuorovaikutusvastaava, erikoistutkija **Vilja Levonius**, Työterveyslaitos
- **Tekoälyratkaisujen vastuullisuus ja sosiaalinen kestävyys hoivatyössä,** johtava tutkija **Jaana Leikas**, Teknologian tutkimuskeskus VTT
- **Ylhäältä (organisatoriset, politiikkalähtöiset ja teknologiset) syntyvien innovaatioiden tutkimus,** professori **Sakari Taipale**, Jyväskylän yliopisto
- **Alhaalta (kansalaisista ja työntekijöistä) syntyvien innovaatioiden tutkimus,** yliopettaja **Arja Halkoaho**, Tampereen ammattikorkeakoulu
- **CareFuture ja strategisen tutkimuksen neuvoston SKILLS-ohjelma,** ohjelmajohtaja **Ville-Pekka Sorsa**, Helsingin yliopisto

Hoivatyön tulevaisuus: hoivan kriisin helpottaminen alhaalta ja ylhäältä syntyviä innovaatioita tutkimalla

Hankkeen tavoitteet ja missio

Konsortion johtaja Eveliina Saari, 20.11.2025

Lähtökohtia

- Ikääntyvässä yhteiskunnassa hoitajien kasvavaa työkuormaa ja alalta poistumista yritetään ratkaista mm. lisääntyvällä ulkomaisen työvoiman käytöllä sekä hoivatyötä tehostavilla teknologisilla ratkaisuilla. Hoiva-alan eettisestä kuormituksesta, ja hoivan kriisistä on puhuttu jo pitkään Suomessa sekä ikääntyvissä yhteiskunnissa.
- Hoiva-alan innovaatiot ovat usein paikallisia, eivätkä juurru laajempaan käyttöön, koska aikaa eikä tapaa niiden levittämiseen ei ole.
- Hoiva-alan työvoimapulaan kaivataan enemmän systeemistä ja ratkaisukeskeistä lähestymistapaa. Ratkaisujen kokonaisuutta ja niiden vaikutuksia tulisi tutkia monitieteisesti.
- EU maissa 80% tehdystä hoivasta perustuu epäformaaliin läheisten tekemään hoivaan, ja vain 20% palkalliseen hoivatyöhön, siksi hanke ottaa käsitteeksi hoivatyön laajasti, sillä yhteiskunnan politiikkaratkaisut esimerkiksi omaishoivan tukemiseen vaikuttavat työvoiman tarpeeseen.

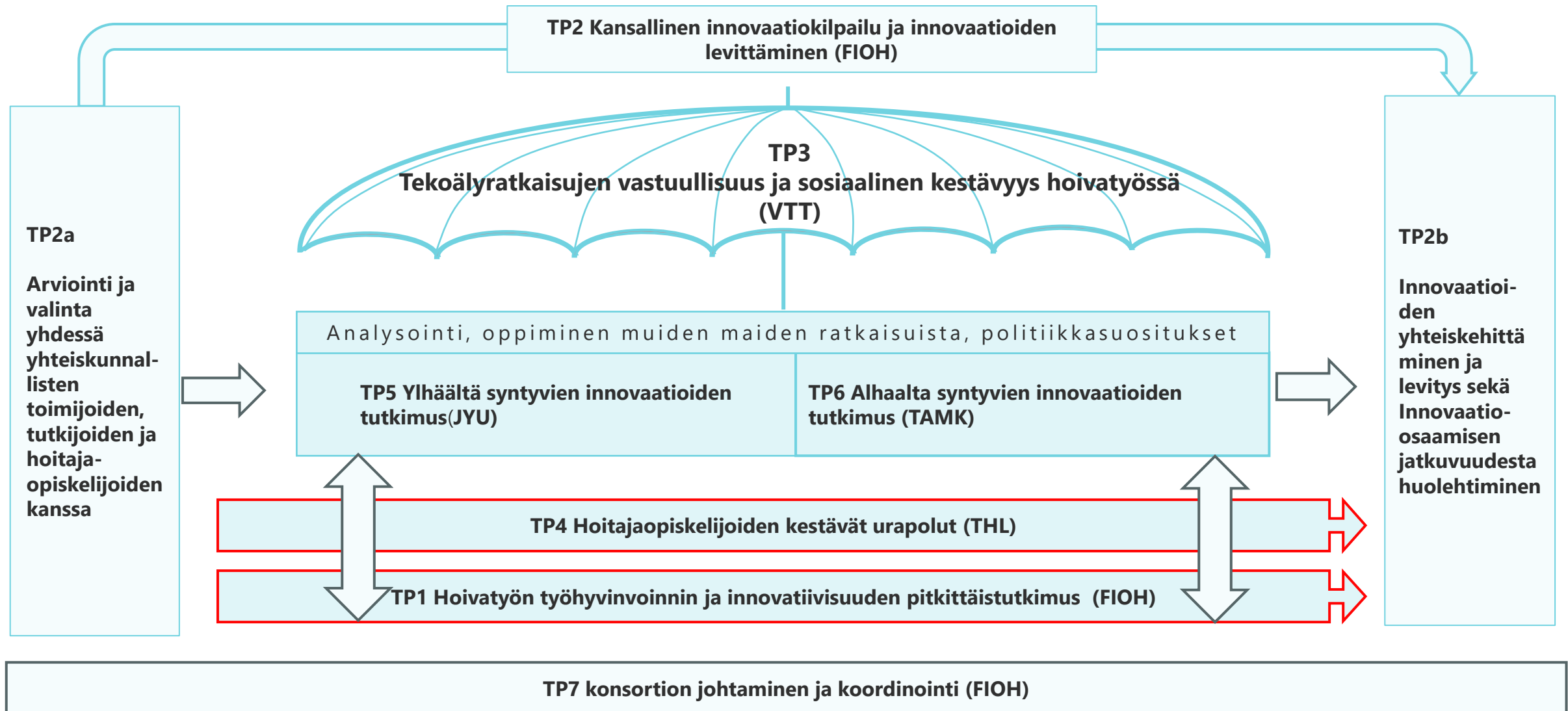

Hoivatyö ja innovaatio laajasti

- Ammattilaisten sekä läheisten tuottama hoivatyö läpi ihmisen koko **elämänkaaren**.
- Hoivatyön etiikan ydin ihmisen **kokonaisvaltainen kohtaaminen empaattisesti ja tasavertaisena** huolimatta hänen vaivoistaan ja oireistaan (relational care).
- Hyvä hoiva syntyy **hyvässä hoivatyössä**.
- Tulevaisuuden hoivatyön ratkaisut saavat alkunsa tänään.
- Innovaatio on omassa ympäristössään uusi tai erilainen prosessi, tapa toimia tai käytäntö, jota on jo kokeiltu tai se on otettu käyttöön paikallisesti. Innovaatio ei ole vain idea.
- Uudistukset, ratkaisut jotka eivät ole saaneet tarpeeksi näkyvyyttä ja tukea levitäkseen, mutta joilla voidaan helpottaa kärjistyvää hoivan kriisiä

Hoivatyön tulevaisuus - hankkeen tavoitteet

- Tutkia keskeisiä hoivan kriisin syitä ja haasteita, jotka liittyvät alalla pysymiseen ja työyhteisöjen työhyvinvointiin ja innovatiivisuuteen
- Arvioida, tutkia ja edistää yhdessä erilaisten yhteiskunnallisten toimijoiden ja hoitajaopiskelijoiden kanssa kansalaisten, työntekijöiden sekä johtajien ja päätöksentekijöiden aloitteista syntyneitä innovaatioita hoiva- ja hoitotyössä
- Luoda uutta ymmärrystä millaista tulevaisuutta digitaaliset ja tekoälypohjaiset innovaatiot voivat luoda hoivatyöhön
- Kasvattaa innovaatio-osaamista ja mahdollisuuksia edistää hoivan kriisiä ratkaisevien innovaatioiden leviämistä luomalla näitä tukevia verkostoja ja toimintatapoja

Missio

- Edistää hoivatyön arvostusta, kestäväää ja vastuullista tekoälyratkaisujen käyttöä sekä hoivatyön organisoinnin tapoja niin, että hoivatyö säilyy tulevaisuudessa houkuttelevana, eettisenä, mielekkäänä ja ihmisten kohtaamista arvostavana työnä.

Kiitos tuestanne!

- Työmarkkinajärjestöt: Super, Tehy, JHL, Hali
- Poliittikatoimijat: TEM, STM, Vanhusasiavaltuutettu
- Vaikuttajajärjestöt: Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI, Omaishoitajaliitto, Kansallinen senioriliitto, Yhteiskunnallisten yritysten liitto ARVO
- Hyvinvointialueet: Helsinki, Keski-Uusimaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Kanta-Häme, Pirkanmaa, Pohjois-Savo, Keski-Suomi, Hyvil Oy
- Hoitajakoulutus: Terveystalan AMK verkosto, Vantaan ammattiopisto, Tredu, Savon ammattiopisto, Koulutuskuntayhtymä Oulu, Taitotalo, Careeria, Turun ammattiopisto.
- Teknologiakehitys: SOTE AI Ecosystem, FCAI-Ethics advisory Board, AI Tampere Ecosystem, Healthtech Finland
- Innovaatio hoitotyössä: Innokylä, Metropolia-Future-Proof Health and Wellbeing innovation hub

Kiitos!

Hanke-sivumme ovat avautuneet:

Hoivatyön tulevaisuus (CAREFUTURE) |
Työterveyslaitos

24.11.2025

Hoitotyön opiskelijasta ammattilaiseksi työelämään

WP4: Kestävät urapolut hoivatyöhön
– kohorttitutkimus

Anu Kaihlanen, tutkimuspäällikkö, THL

WP 4 tavoitteena on

- Seuranta/pitkittäistutkimuksen avulla tutkia hoitotyön opiskelijoiden siirtymistä ammattilaiseksi ja työelämään
- Tuottaa ajantasaista tietoa mm.
 - opiskelijoiden valmiuksista siirtyä muuttuvaan/digitalisoituvaan hoito- ja hoivatyöhön
 - heidän sijoittumisestaan ja integroitumisestaan eri sote-ympäristöihin sekä
 - siirtymän onnistumiseen/epäonnistumiseen vaikuttavista tekijöistä.

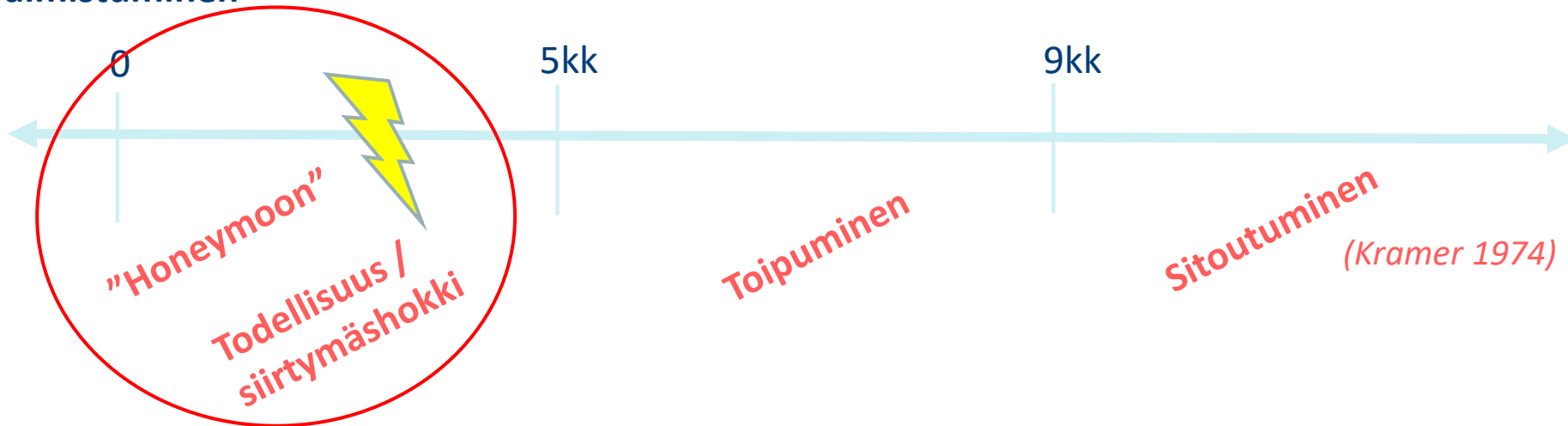
Mikä tekee juuri tästä siirtymästä erityisen?

Yksi monista hoitotyön ammattilaisten uran aikana koetuista siirtymistä, mutta vastavalmistuneiden siirtymä nähdään haastavimpana.

- kokeneilla hoitajilla taidot ja mekanismit uuden roolin aiheuttaman muutoksen ja stressin käsittelemiseksi
- Vastavalmistuneilla siirtymään liittyy merkittäviä muutoksia emotionaalisella, fyysisellä, sosiaalisella ja älyllisellä tasolla + ”**siirtymäshokki**” tekee heistä haavoittuvan ryhmän
- Siirtymää kuvataan tyypillisesti n. 12kk mittaisena jaksona, mutta ensimmäiset työvuodet kriittisiä pysymisen kannalta

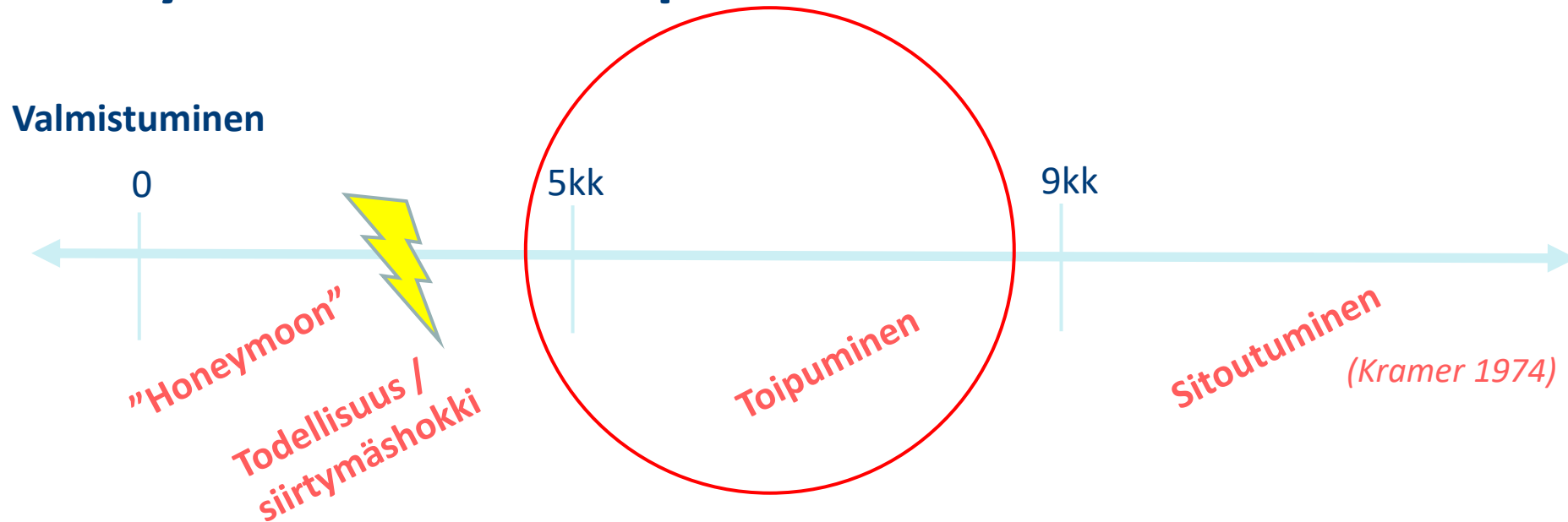
Siirtymäprosessi teorian valossa

Hoitajaksi
valmistuminen

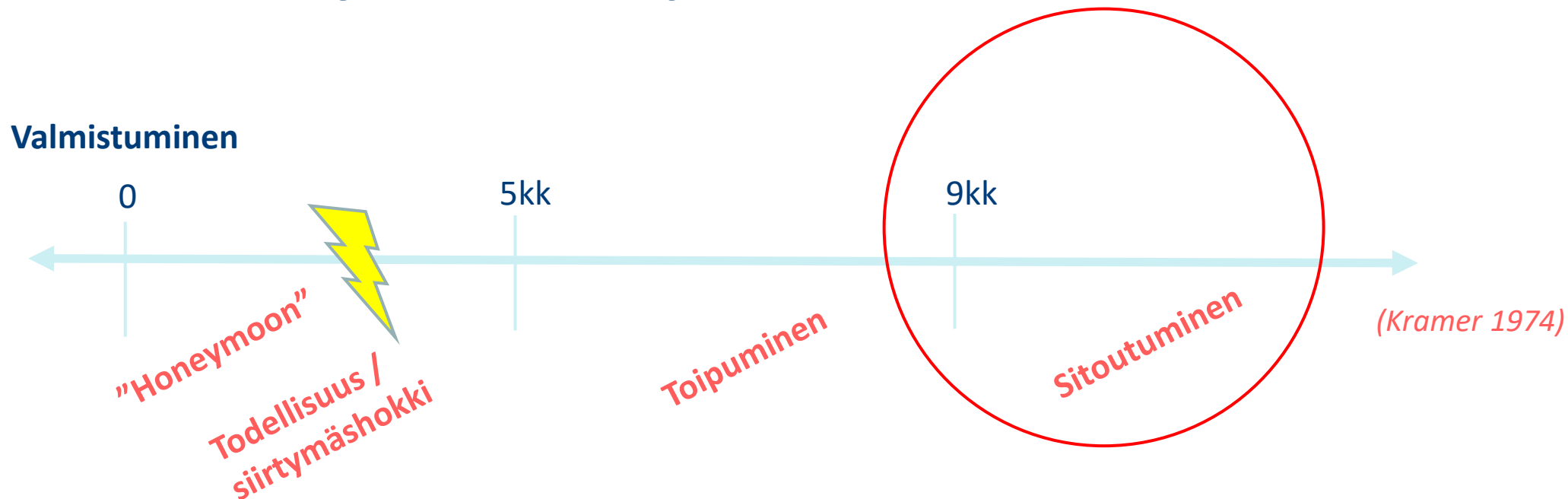
- Ensimmäiset kuukaudet aloittaa vaativan ammatillisen sopeutumisen
- "Honeymoon" päättyy → lisääntynyt vastuu ja vaatimukset → siirtymäshokki.
- Päätöksentekoa vähäisellä kokemuksella, puutteita osaamisessa, uupumusta, stressiä, epävarmuutta, haetaan hyväksyntää...

”Siirtymäshokista” toipumisvaiheeseen

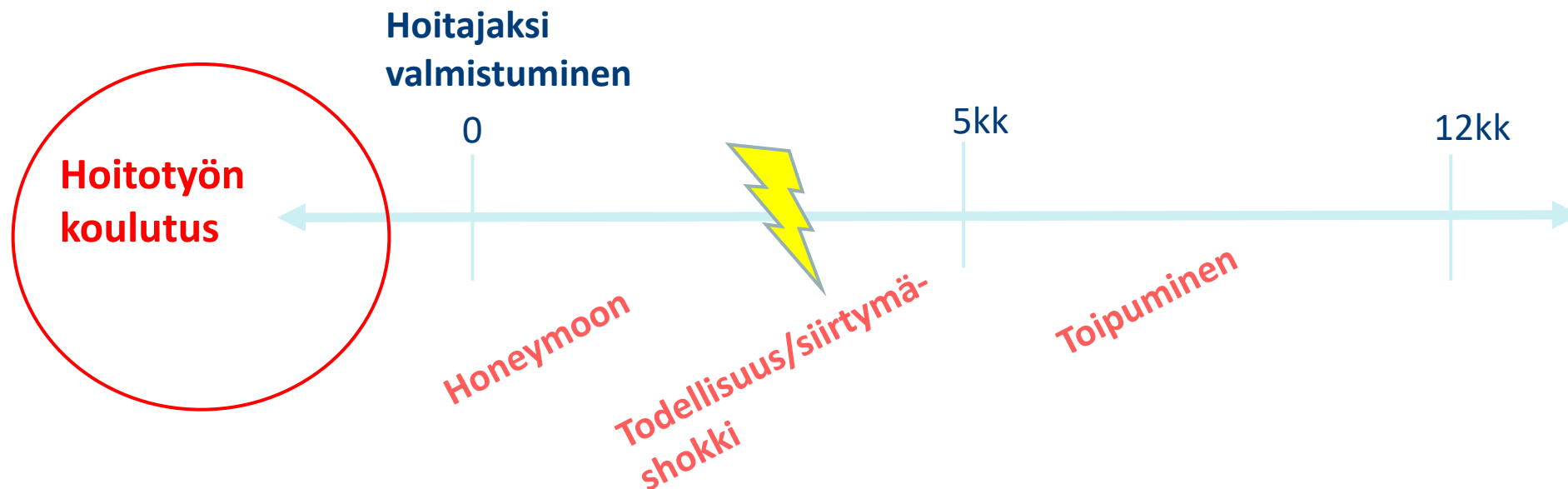
- Ajattelun sekä tietojen ja taitojen nopea edistyminen
- ”Toipumisvaihe” kohti positiivisuutta, odotukset ja realiteetit tasapainoisempia.
- Heikko itseluottamus → etsitään muilta varmuutta ajatuksille ja teoille, samalla kamppaillaan halun kanssa pärjätä itse.

Ensimmäisen työvuoden lopulla...

- Saavutetaan mukavuutta ja itseluottamusta, koetaan vähemmän stressiä kyvystä vastata työn vaatimuksiin.
- Edelleen haastavia tilanteita, mutta kyky selviytyä niistä on parantunut
- Huom. Sitoutumisvaihe voi olla positiivinen tai negatiivinen:
 - ✓ siirrytään luottavaisesti kohti kompetenttia vaihetta (Bennerin "noviisista ekspertiksi" teoria)
 - TAI
 - ✓ aletaan kokea loppuun palamisen oireita ja lähtemisaikeita

Siirtymään valmistautuminen on myös keskeinen osa prosessia

Aikaisemmilla koulutuksen aikaisilla kokemuksilla ja ammatillisella socialisaatiolla on voimakas itsenäinen vaikutus uuteen rooliin sopeutumiseen
→ **tärkeää tarkastella mitä tapahtuu ennen työelämään siirtymistä**

Pitkittäistutkimuksen toteutus

- Kohdejoukkona sekä kantasuomalaiset että maahanmuuttajataustaiset viimeisen lukuvuoden hoitajaopiskelijat
- Mukaan tavoitellaan kaikkia Suomessa AMK tasolla hoitotyön koulutusta tarjoavia oppilaitoksia sekä otos lähihoitajakoulutusta tarjoavia oppilaitoksia

Kysely- ja haastattelututkimusten aineistonkeruut I-III

- I Koulutuksen loppuvaihe, syksy 2026.
- II Ensimmäisen työvuosi, syksy 2028
- III 2-3 vuotta valmistumisesta, kevät/syksy 2030.

- ✓ Eettisen lausuntopyynnön valmistelu
- ✓ Tutkimusluvut
- ✓ Kysely- ja haastatteluaineistonkeruun valmistelu

Kiitos

Anu.kaihlanen@thl.fi

Työpaketti 1: Hoiva- ja hoitotyön, työhyvinvoinnin ja innovatiivisuu- den pitkittäistutkimus

WP1: Työterveyslaitos, Jyväskylän yliopisto ja
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Tutkimusprofessori Jaana Laitinen, Työterveyslaitos

Työterveyslaitos

Kansallinen innovaatiokilpailu

Hoivatyön tulevaisuus -hankkeen aloitustilaisuus 20.11.2025

Vilja Levonius, erikoistutkija, Työterveyslaitos

Miksi innovaatiot?

- Innovaatioita syntyy hoiva-alalla paljon, mutta ne jäävät usein paikallisiksi ilmiöiksi.
- Innovaatioille ei löydy aikaa eikä toimivia tapoja levitä laajemmin, jolloin niistä ei myöskään opita yli organisaatorajojen.
- Työvoimapulan ratkaiseminen vaatii nykyistä järjestelmällisempää ja ratkaisukeskeisempää otetta.
- Tarvitaan kokonaisuuksien tarkastelua sekä niiden yhteisvaikutusten tutkimista monitieteisesti.

Järjestämme kansallisen innovaatiokilpailun

Innovaatio on uusi tapa toimia tai omassa kontekstissaan erilainen käytäntö tai prosessi, joka on jo kokeiltu tai otettu käyttöön.

Innovaatio ei ole vain idea.

Kansallinen innovaatiokilpailu hoivan alalle

- Kilpailu käynnistyy **keväällä 2026**
- Etsimme uusia tapoja tehdä, organisoida ja kuvitella hoivaa ja hoitotyötä
- Kolme kilpailuluokkaa:
 - työntekijälähtöiset innovaatiot
 - kansalaislähtöiset innovaatiot
 - teknologia-, politiikka- ja organisaatiolähtöiset innovaatiot

Kolme kilpailuluokkaa

Työntekijälähtöiset innovaatiot:

Työntekijöiden aloitteesta syntyneet uudet prosessit, työtavat tai käytännöt organisaatiossa ja työn arjessa. Innovaatiot voivat syntyä myös vuorovaikutuksessa asiakkaiden tai muiden sidosryhmien kanssa.

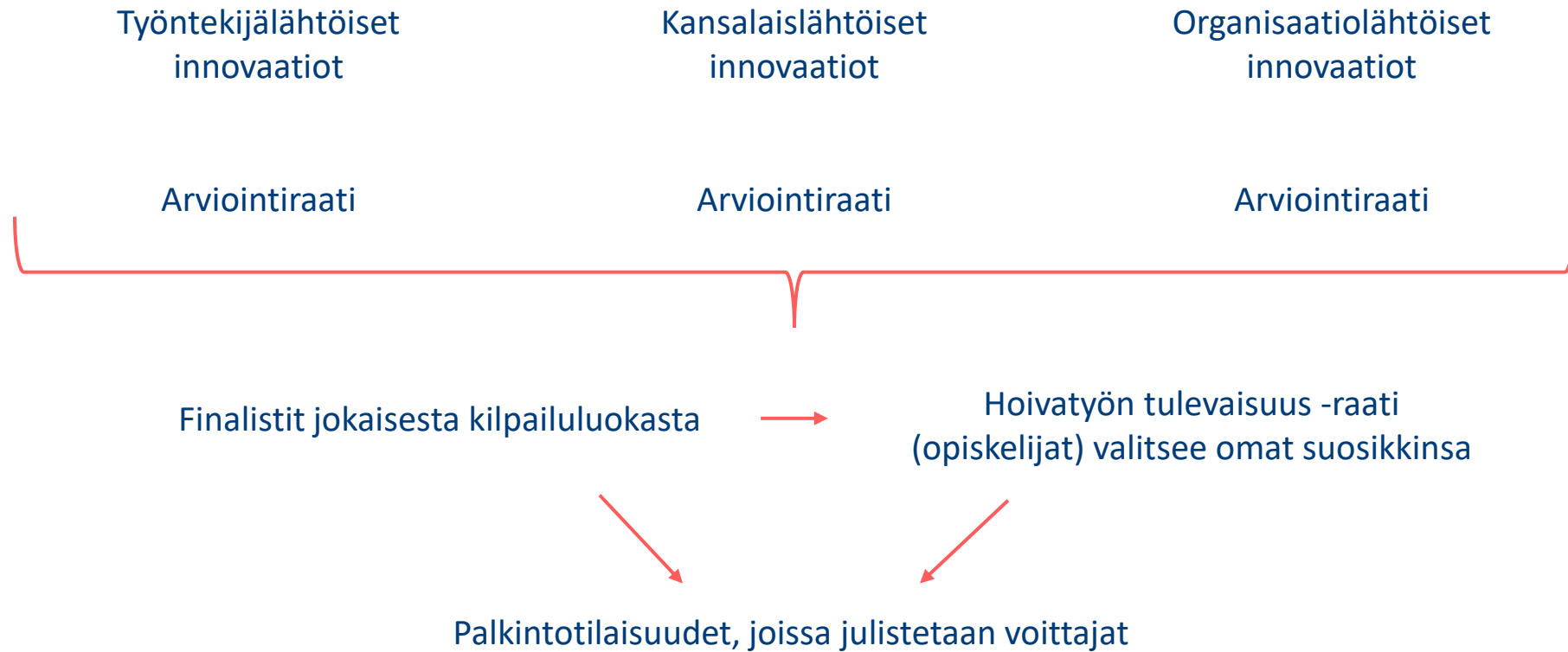
Kansalaislähtöiset innovaatiot:

Yksityishenkilöiden, järjestöjen tai kansalaisten aloitteesta lähtenyt uusi toimintatapa tai ratkaisu, joka tuottaa yhteiskunnallista hyvää tai liiketoimintaa. Esimerkiksi hoivan kentällä toimivat järjestöt voivat osallistua tähän kilpailukategoriaan.

Teknologia-, politiikka- ja organisaatiolähtöiset innovaatiot:

Organisaation johdon aloitteesta syntyvät organisatoriset, rakenteelliset ja teknologiset ratkaisut sekä hoivatyötä koskevat poliittiset innovaatiot. Ylhäältäpäin rakentuviksi innovaatioiksi lasketaan myös johtamiskäytännöt, jotka hyödyntävät työntekijä- ja kansalaislähtöistä innovointia.

Kilpailun rakenne

Miksi osallistua kilpailuun?

Innovaatiokilpailun voittajat

- Pääsevät mukaan pitkäjänteiseen tutkimusyhteistyöhön
- Saavat räätälöityä, juuri heidän innovaatiotaan hyödyttävää tukea innovaation kehittämiseen ja levittämiseen
- Pääsevät mukaan tutkimusperustaisen tiedon ja yhteiskehittämisen areenoille
- jatkuva yhteistyö CareFuture-hankkeen tutkijoiden kanssa vuoteen 2031 asti

Kilpailu aukeaa keväällä 2026

- Ole mukana rakentamassa vahvempaa ja innovatiivisempaa hoivakulttuuria
- Lisää innovaatiolle näkyvyyttä, tunnustusta ja asiantuntijatukea
- Edistä eettistä, kestävää ja innostavaa hoivan tulevaisuutta

Miten sinun organisaatiosi haluaa olla mukana kilpailussa?

www.ttl.fi/hoivatyon-tulevaisuus

Vilja Levonius, erikoistutkija
CareFuture-hankkeen vuorovaikutusvastaava
vilja.levonius@ttl.fi

Työterveyslaitos

Työpaketti 3: Etiikka, vastuullisuus ja sosiaalisesti kestävä tekoäly

Jaana Leikas, johtava tutkija, dosentti, VTT

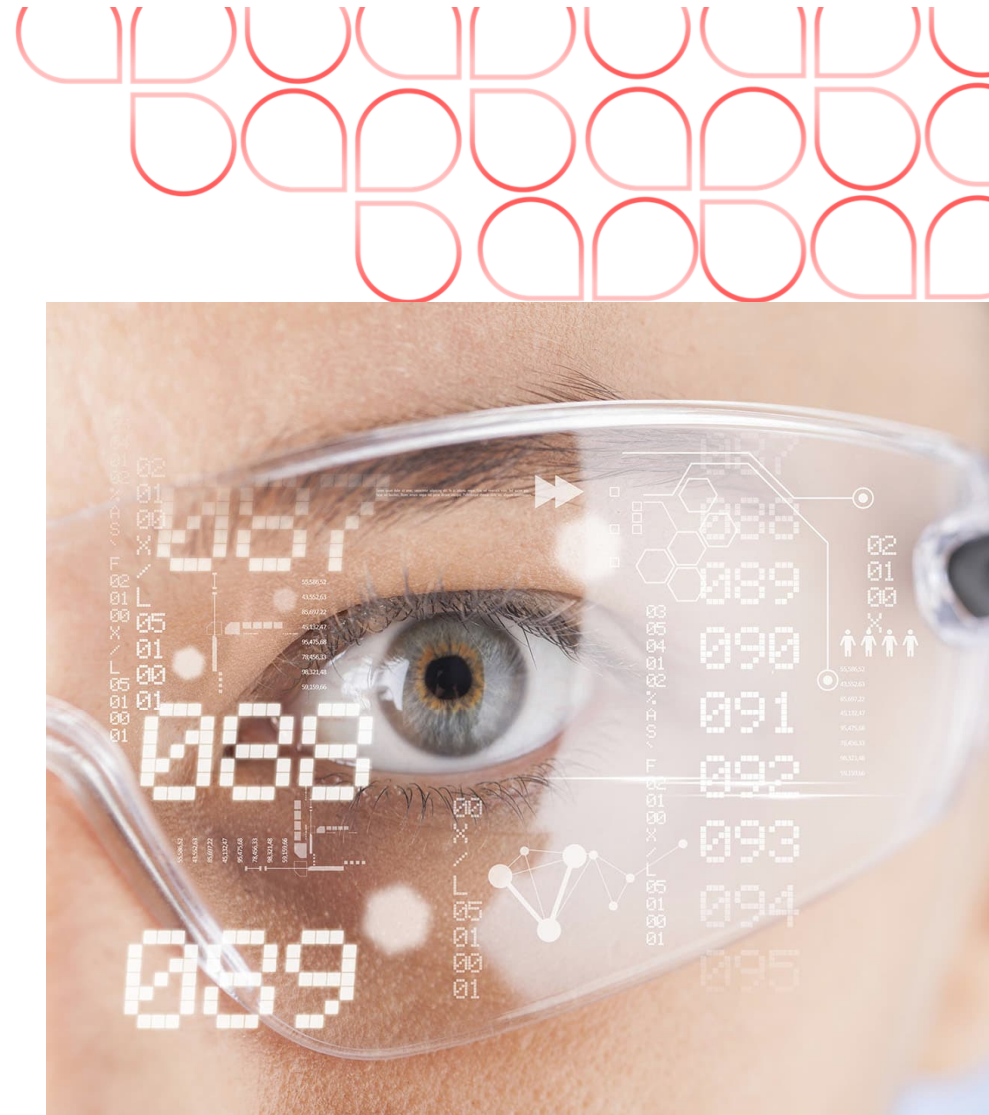
Työterveyslaitos

Tekoälyllä on merkittävä potentiaali hoivassa ja hoidossa ...mutta myös **vakavasti otettavat** sudenkuoppansa

Tekoälyn käyttö voi:

- heikentää tietoturvaa, turvallisuutta ja luotettavuutta
- haitata ihmisten autonomiaa, valinnanvapautta ja kontrollia
- loukata yksityisyyttä
- syrjiä ja aiheuttaa eriarvoisuutta
- vääristää työmarkkinoita
- rasittaa ympäristöä ja aiheuttaa kustannuksia...

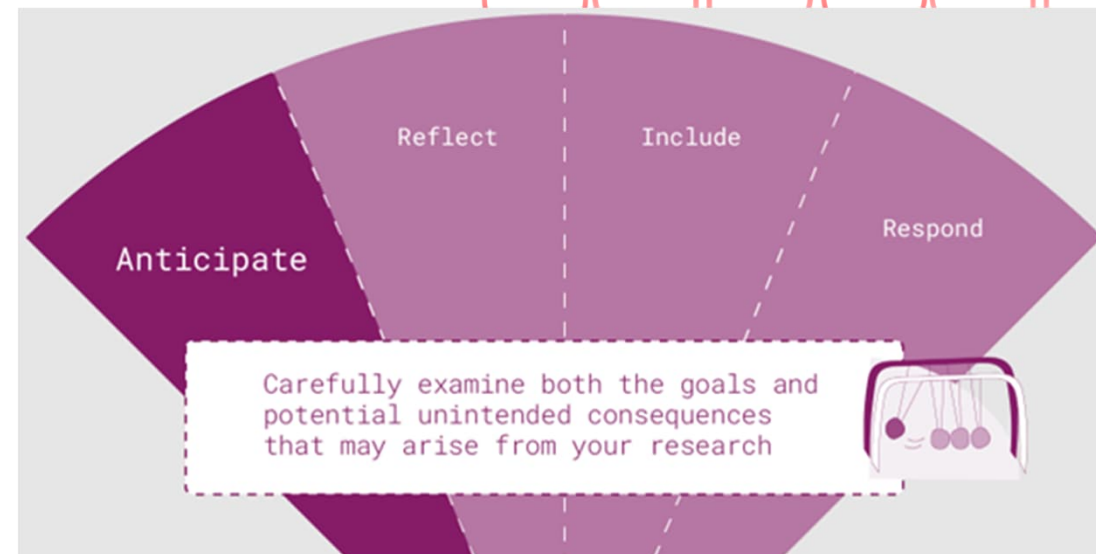

Siksi on tutkittava ja puhuttava etiikasta ja vastuullisuudesta

Tekoälyn kasvava integrointi hoivaan edellyttää

- eettisesti kestäviä ja vastuullisuutta korostavia suunnittelumenetelmiä
- työkaluja eettisten innovaatioiden kehittämiseen
- eettisen toiminnan kehyksiä hallintoon

<https://fcai.fi/eab-blog/ethics-is-not-a-15-minute-box-ticking-exercise>

AI etiikka on konteksti-sidonnaista

Tutkimme:

- Miten tekoälyä voidaan käyttää hoivan laadun parantamiseen?
- Miten ennakoida ja arvioida tekoälyn eettisiä ja sosiaalisia vaikutuksia hoivassa?
- Millaisia käytäntösääntöjä ja hallinnon malleja tulisi kehittää?
 - Kirjallisuuskatsaukset, käyttötapausten arviointi, työpajat, systeemi(dynaami)set mallit
 - Yhteisessä dialogissa sidosryhmien, yritysten, loppukäyttäjien ja päättäjien kanssa

Tekoälyn eettinen potentiaali innovaatioissa

Eettinen harkinta
tukee luovuutta, lisää
hyväksyttävyyttä ja haluttavuutta
ja parantaa kilpailukykyä

Tuotamme:

- Keinoja sovellusten eettiseen tarkasteluun
- Tietoa sosioteknisen muutoksen mahdollisuuksista
- Työkaluja kriittiseen (itse)arviointiin

Sigfrids, Leikas, Salo-Pöntinen & Koskimies (2023).
Human-centricity in AI governance: A systemic approach. Frontiers

Teknologian oikeutus on sen kyvyssä parantaa elämän laatua

Emmi Heinisuo@vtt.fi
Jaana.Leikas@vtt.fi

21.11.2025

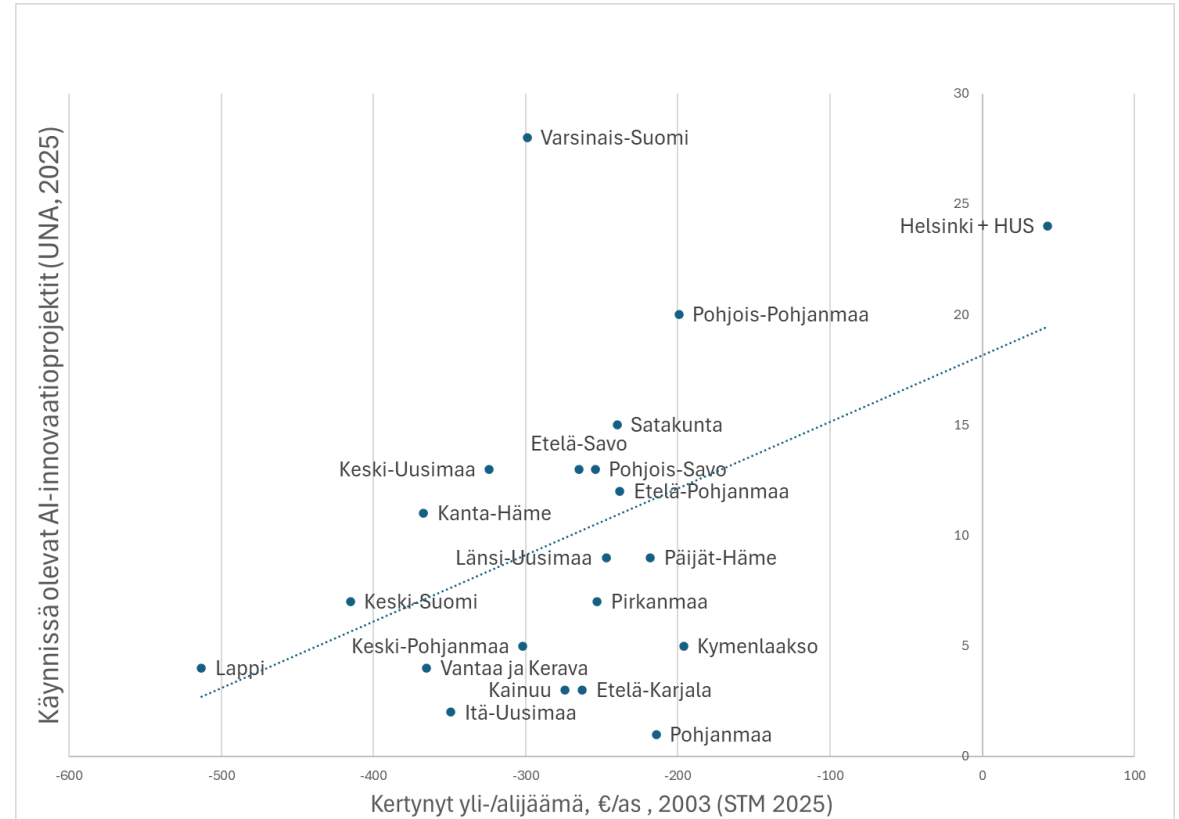
Työpaketti 5: Ylhäältä syntyvien innovaatioiden tutkimus (JYU)

Professori Sakari Taipale, Jyväskylän yliopisto

Työterveyslaitos

Mikä jarruttaa ylhäältä tulevia innovaatiota?

- Ylhäältä johdettujen innovaatioiden käyttöönoton onnistuminen ei pelkisty yksittäisten työntekijöiden valmiuksiin ja kyvykkyyksiin.
- Systemisestä näkökulmasta haasteet voidaan jakaa kolmeen ryppäeseen:
 - teknologiset/digitaaliset
 - organisatoriset
 - toimintaympäristölliset
- Kotimainen tuore tutkimus; uusien AI innovaatioiden käyttöönottoon liittyvät haasteet sote-sektorilla eivät ole erillisiä vaan vahvasti toisiinsa kytkeytyneitä - systeemisiä (Pulkkinen et al. 2025).

Mitä tutkimme ja miksi?

- Innovaatiokilpailun perusteella valittujen tapausten kautta tarkastelemme organisatoristen, digitaalisten ja politiikkälähtöisten ylhäältä johdettujen innovaatioiden vaikutuksia hoivan johtamiseen, tuottavuuteen ja eettiseen kestävyYTEEN:
- Millainen potentiaali valituilla "ylhäältä alas" innovaatiotapauksilla on työn tuottavuuden, skaalautuvuuden ja eettisen kestävyYDEN näkökulmista?
- Kuinka valitut tapaukset integroituvat osaksi hoivan johtamista ja arjen hoivakäytäntöjä?
- Kuinka kansainväliset vertais-esimerkit voivat tukea suomalaisia "ylhäältä alas" johdettujen innovaatioiden tapaustutkimuksia?
- Tutkimuksesta vastaavat Jyväskylän yliopisto (JYU) ja Tampereen ammattikorkeakoulu (TAMK) - mukana koko konsortio

Miten tutkimme?

- Arvonluonnin ja skaalautuvuuden arviointi
 - Selvitetään innovaatioiden kaupallista potentiaalia ja soveltuvuutta eri hoivaympäristöihin.
 - Haastatellaan potentiaalisia käyttäjiä ja asiakkaita sekä kehitetään johtamiseen perustuva, innovaatioiden skaalausta tukeva malli.
- Etnografinen tutkimus hoivan arjessa
 - Havainnoidaan hoivatyön käytäntöjä eri ympäristöissä ja tutkitaan innovaatioiden vaikutuksia johtamiseen, työn hallintaan ja eettisiin kysymyksiin.
 - Haastatellaan esihenkilöitä, työntekijöitä, virkamiehiä ja teknologiatoimittajia.
- Kansainvälinen vertailu
 - Tehdään kirjallisuuskatsaus ja tutkimusvierailuja ulkomaille, joissa tutkitaan vastaavia hoivaratkaisuja muissa maissa.
- Tiedon yhdistäminen ja käytännön suositukset
 - Koostetaan tulokset politiikkasuosituksiksi ja käytännön raporteiksi

Kiitos!

24.11.2025

TP6: Kansalaisista ja työntekijöistä syntyvien innovaatioiden tutkimus

Arja Halkoaho yliopettaja, dosentti, Tampereen
Ammattikorkeakoulu

Kun hoiva syntyy yhdessä - kansalaisten ja työntekijöiden ideat muuttavat arkea

Työntekijälähtöinen kehittäminen

- Usein näkymätöntä ja paikallista – uudet käytännöt eivät leviä ilman johdon tukea
- Innovaatioita syntyy työyhteisössä siitä, mikä tekee hoiva- ja hoitotyöstä mielekäästä ja houkuttelevaa
- Tyypillistä: syntyvät niukoista resursseista vastauksena haasteisiin (teknologisoituminen, monikulttuuristuminen)
- Kehittyvät vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa

Kansalaislähtöinen kehittäminen

- Asiakkaista lähtevät innovaatiot, esim. kansalaisraadit hyvinvointialueilla
- Vahvistaa osallisuutta ja palvelujen käyttäjälähtöisyyttä ja luo ratkaisuja, jotka vastaavat todellisiin tarpeisiin
- Irlanti, 2017: **Paneelin rooli:** 15 kansalaista osallistui terveydenhuollon suorituskyvyn arviointikehyksen kehittämiseen. **Tulokset:** Paneeli tuotti 249 mittaria, painottaen ihmislähtöisyyttä ja hoidon koordinoitua – näkökulmia, joita ammattilaiset eivät korostaneet yhtä paljon.

Brito Fernandes, Ó., Barbazza, E., Ivanković, D. *et al.* Engaging citizens in the development of a health system performance assessment framework: a case study in Ireland. *Health Res Policy Sys* **19**, 148 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12961-021-00798-8>

Alhaalta ylöspäin syntyvät innovaatiot

- Keskittyy työntekijä- ja kansalaislähtöisten innovaatioiden analysointiin, kehittämiseen ja skaalaamiseen sekä virallisessa että epävirallisessa hoivassa.
- **Tavoitteet:**
 - Tehdä hoivatyö houkuttelevammaksi (esim. maahanmuuttajille, vastavalmistuneille, sijaisille)
 - Ratkoa työvoiman kohtaanto-ongelmia
 - Avustavien työntekijöiden integroiminen osaksi työyhteisöä ja toimintaa.
- **Kaksiosainen lähestymistapa sisältää:**
 - Monikulttuuristen hoitotyön yhteisöjen sujuvuuden ja hyvinvoinnin edistämisen, jotta integraatio ja yhteenkuuluvuus vahvistuvat.
 - Innovatiivisen kokeilun luomisen, jossa yhdessä kehitetään niukkoja, alhaalta ylöspäin suuntautuvia ratkaisuja, jotka tukevat epävirallista hoitotyötä ja lisäävät kulttuurienvälistä ymmärrystä, kestävää tiedonjakamista sekä käytännöllisiä, resurssitehokkaita ratkaisuja.

Mitä teemme?

- Kirjallisuuskatsaukset:
 - Kansalaisten, asiakkaiden ja työntekijöiden osallistumisesta hoivaan, mukaan lukien työntekijälähtöiset ja ns. frugal-innovaatiot.
 - Analysoi monikulttuurisia ja kansalaisosallistumisen käytäntöjä sekä kartoittaa innovaatiot, parhaat käytännöt ja keskeiset toimijat epävirallisessa hoivassa.
- Innovaatiokilpailuun tulleet ehdotukset:
 - Arvioida dynamiikkaa, vaikutuksia ja siirrettävyyttä käytäntölähtöisen, sosiomateriaalisuuden ja kulttuurihistoriallisen näkökulman kautta.
 - Hyödyntää etnografiaa, haastatteluja ja dokumenttianalyysiä tulosten ja eettisten haasteiden (yhdessä WP3:n kanssa) tarkasteluun monikulttuurisissa työyhteisöissä.

Mitä teemme?

- Edistää alhaalta ylöspäin syntyviä innovaatioita osallistamalla kansalaisia ja hoivatyöntekijöitä epävirallisten hoivamallien yhteiskehittämiseen teknologiayritysten ja sosiaalisten yrittäjien kanssa.
- Hyödyntää kansalaistiedettä yhteisideoinnissa, varmistaen reilun yhteistyön ja marginalisoitujen ryhmien mukaan ottamisen, jotta virallista hoivajärjestelmää voidaan keventää ilman, että ei-ammattilaisia kuormitetaan liikaa.
- Vertaa tunnistettuja innovaatioita kansainvälisesti
 - Kirjallisuuskatsauksen ja
 - Vierailujen avulla vastaaviin ratkaisuihin muissa maissa.
- Hyödyntää tapaustutkimuksista ja vertailuista opittuja asioita skaalaustapahtumissa (TP2).

Kiitos!

24.11.2025

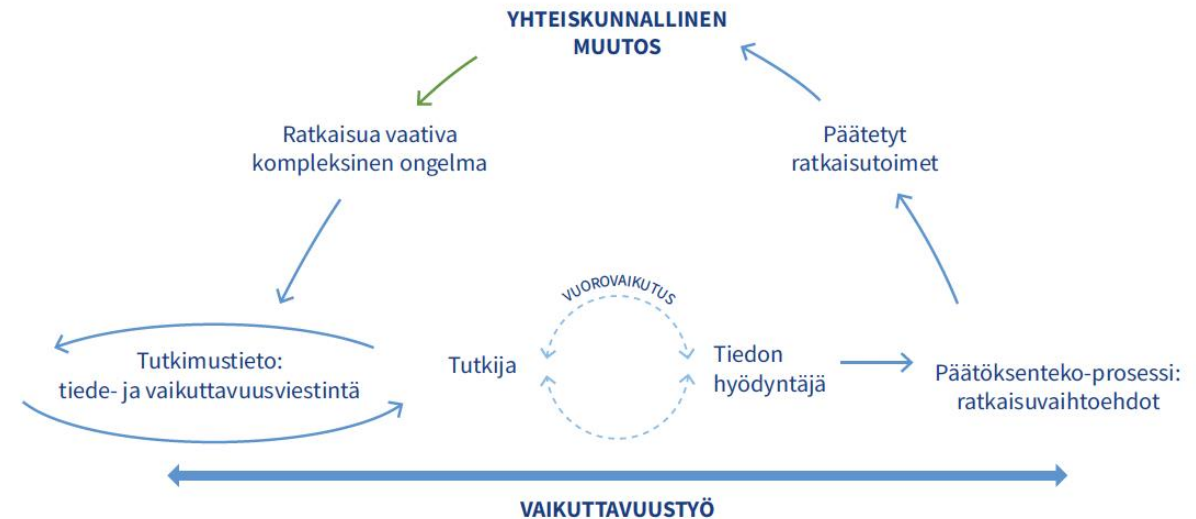
Osaaminen, työvoiman riittävyys ja maahanmuutto tulevaisuuden Suomessa (SKILLS)

Ville-Pekka Sorsa, ohjelmajohtaja

20.11.2025

Mitä on strateginen tutkimus?

- Luonteeltaan **missiolähtöistä tutkimusta**
- Päämäärät ovat yhteiskunnallisia: tavoitteena saavuttaa hyvin määriteltyjä, kunnianhimoisia ja ajallisesti rajattuja päämääriä koordinoituilla, monitieteellisillä ja poikkisektoraalisilla keinoilla
- Perustuu vuorovaikutukseen: keskiössä kaksisuuntainen vuorovaikutus tiedon tuottajien ja hyödyntäjien välillä, tiedon vahva käytettävyys sekä konkreettiset ratkaisut
- Strategisessa tutkimuksessa korostetaan projektien yhteisiä päämääriä ja aktiviteetteja

SKILLS-ohjelma

- Ohjelma tarkastelee keinoja ja edellytyksiä varmistaa tekijöiden ja osaamisen riittävyys tulevaisuudessa.
- Koulutus-, työvoima- ja maahanmuuttopolitiikka ovat avainasemassa, kun pyritään varmistamaan kehitys yhteiskunnan kaikilla keskeisillä aloilla.
- Uudistumistarve koskettaa Suomessa niin työmarkkinoita, koulutusjärjestelmää kuin elinkeinoelämää.
- Kansainvälinen kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy. Miten vahvistaa Suomen houkuttelevuutta ja pitovoimaa? Miten vastata avoimien työpaikkojen ja työntekijöiden väliseen kohtaanto-ongelmaan?
- Tekoäly läpileikkaavana painopisteenä vuoden 2025 strategisen tutkimuksen ohjelmissa.

CareFuture ohjelman teemojen näkökulmasta

- Hoivasektori on ohjelman haasteiden keskiössä
 - Palvelujärjestelmien kestävyys riippuu työvoiman saatavuudesta
 - Kansainvälinen kilpailu osaavasta työvoimasta on kovaa, Suomen kilpailukyky heikko
 - Suomessa hoiva-alan vetovoima on suhteellisen vahva, pitovoima taas heikko
 - Monikielisyys on erittäin suuri haaste sote-palveluille
- Innovaatioiden merkitys kasvaa jatkuvasti
 - Hoivapalveluita tarvitaan koko ajan enemmän, mutta asema palvelujärjestelmässä on heikko
 - Hoiva- ja laajemmin sote-alan kehittämis- ja innovaatiokulttuuri on pirstaleista ja aukkoista
 - Palveluiden kehittäminen leikkauskierteessä on vaikeaa – tarvitaan selkeämpiä malleja
 - Odotukset tekoälyä ja muita teknologisia ratkaisuja kohtaan suuria, mutta sovellukset ovat usein epäselviä ja hintalappu usein liian suuri

SKILLS-ohjelman projektit

Projekti	Lyhenne	Johtaja	Org.	Vuorovaikutusvastaava	Org.
Hoivatyön tulevaisuus: Hoivan kriisin helpottaminen alhaalta ja ylhäältä syntyviä innovaatioita tutkimalla	CareFuture	Eveliina Saari	TTL	Vilja Levonius	TTL
Suomen kielen opetuksen ja oppimisen demokratisointi: Maahanmuuttajien integraation tukeminen tekoälyn avulla	DALAI-FIN	Roman Yangarber	HY	(Soila Kuuluvainen)	HY
Muuttoliikeskenaariot: Väestöennusteet inhimillisen pääoman ja kestävän integraation tukemiseksi (MigScene)	MigScene	Wolfgang Lutz	Väestöliitto	Johanna Lahtela	Väestöliitto
Teknologinen kehitys, AI ja maahanmuuttajien työelämätaidot Suomen työmarkkinoilla	TAIMI	Niina Nurmi	Aalto	Hertta Vuorenmaa	Hanken
Maahanmuuttojärjestelmien muuttaminen tulevaisuuden osaamista varten	TRIM	Taina Saarinen	JY	Katarzyna Kärkkäinen	JY

strateginentutkimus.fi

Ota yhteyttä: aka.fi/kysy

ratkaisujatieteesta.fi